

בס"ד. ש"פ במדבר, מבה"ח סיון, ה'תשי"ד

(הנחה בלתי מוגה)

וידבר הוי' אל משה גו' שאו את ראש כל עדת בני ישראל גו' במספר שמות גו' אתה ואהרן ואתכם יהיו איש איש למטה וגו'. וידוע הדיוק בזה¹, הן בכללות הענין והן בפרטי הדברים, דבפרטי הדברים צריך להבין מ"ש במספר שמות, דלכאורה נוגע רק המספר דבנ"י, ומה נוגע ענין השמות. וגם אינו מובן אומרו במספר שמות, דלכאורה, מאחר שבא בהמשך למ"ש כל עדת בנ"י, היינו, שהכוונה היא לשמות בנ"י, א"כ הול"ל במספר שמותם, ומהו אומרו במספר שמות. גם צריך להבין מ"ש שאו גו', דלכאורה הול"ל לשון המורה על מנין, וכמו הלשון תפקדו שנאמר בהמשך ציווי זה גופא, ולמה אומר הלשון שאו, שאינו מורה על מנין, אלא פירושו הוא מלשון הגבהה (אויפהויבן). וגם אינו מובן מ"ש שאו את ראש, דלכאורה הול"ל שאו את כל עדת, ומהו אומרו את ראש. וגם צריך להבין למה הוצרך להיות המנין ע"י משה ואהרן, והלא המנין הראשון בצאתם ממצרים הי' ע"י משה בלבד, ולמה הוצרך להיות מנין זה גם ע"י אהרן. והיינו, דבשלמא מה שהוצרך להיות ע"י משה, הרי זה לפי שכל ההמשכות צריכים להיות ע"י משה דוקא³ (הן משה שבדור ההוא, והן אתפשטותא דמשה שבכל דור ודור), אך מהו הענין שהוצרך להיות המנין גם ע"י אהרן. ועוד צריך להבין, למה הוצרך להיות מנין זה גם ע"י הנשיאים, כמ"ש ואתכם יהיו איש איש למטה, דאף שמלשון זה משמע שהנשיאים היו טפלים ובטלים למשה ואהרן, מ"מ הוצרך להיות המנין גם על ידם, וצריך להבין טעם הדבר. וכמו"כ אינו מובן בכללות הדבר, מהו גודל מעלת המנין, דלכאורה, מנין הו"ע חיצוני שאינו מורה על חשיבות הדבר, שהרי בהמנין כולם שוים, ומהו גודל מעלתו שלכן נכתב זה בתורה, ונצטוו לקרוא זה בתורה בכל שנה ושנה. וכיותר אינו

(1) פרשתנו (במדבר) א, אד.

(2) בכל הבא לקמן — ראה ד"ה שאו את ראש תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' שוב ואילך). ד"ה הנ"ל במאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ו ע' קצ ואילך. וראה גם ד"ה הנ"ל תק"ע ע' זה ואילך. מאמרי אדמו"ר האמצעי במדבר ח"א

ע' כה ואילך. אוה"ת במדבר ע' כט. ד"ה להבין ענין מה שבמספר בנ"י כו' תרל"ד (סה"מ תרל"ד ע' רח ואילך). ד"ה שאו את ראש תש"מ.

(3) ראה סה"מ תר"ס ע' קיב ואילך. ועוד.

(4) תקו"ז תס"ט (קיב, א. קיד, א).

מוכן, שהרי בימי דוד הי' מספר בני הרבה יותר מת"ר אלף, ואח"כ בזמן הבית ובפרט בזמן בית שני שהיו הרבה פעמים כפליים מיוצאי מצרים⁵, וא"כ למה נצטוו לקרוא בכל שנה ושנה מנין זה דוקא.

(ב) אך הענין הוא, דהנה איתא בזהר⁶ שמנין זה שייך להדגלים, שלכן לאחרי ענין המנין מבואר בכתוב⁷ ענין ד' הדגלים. ובענין הדגלים מבואר בזהר שם שהוא כנגד ד' מחנות שכינה שהם ד' חיות המרכבה, דכשם שיש למעלה ד' מחנות כמו"כ היו למטה ד' הדגלים, ומכוונים זל"ז בסדרם וגם במספרם, דכשם שבחיות המרכבה הרי לסטר מזרח יש קפ"ו אלף מחנות ובדרום יש קנ"א אלף מחנות כו"⁸, כמו"כ הי' מספר זה גם בהדגלים⁹. וכשם שלמעלה הרי המספר הוא בדיוק, דעליו לא יוסיף וממנו לא יגרע, והיינו דבכדי שתהי' ההמשכה שבענין המרכבה, שהחיות נושאות את הכסא¹⁰, נושאות ומנושאות כו"¹¹, ונושאות גם את האדם¹² שעל הכסא¹³, הרי זה ע"י מספר כזה דוקא, הנה כמו"כ הוא גם למטה, שההמשכה שהיתה בהדגלים שהיא דוגמת ההמשכה שבמרכבה, היא ע"י מספר כזה דוקא, היינו, מספר ששים ריבוא, שמספר זה הוא בדיוק. וטעם המספר דששים רבוא הוא, לפי ששרש נש"י הוא בו"ק דז"א דאצילות, שהם הששה מדות, ובז"א יש ה' חסדים המגדילים¹⁴, והיינו שה' החסדים פועלים הגדלה והתכללות בהמדות, עד שכל מדה מהששה מדות כלולה מיו"ד ויו"ד מיו"ד כו', ובהתכללות ה' פעמים יו"ד מיו"ד עולה המספר דששים רבוא. וזהו מ"ש במספר שמות, דקאי על השמות דלמעלה, היינו, שמות הוי' שהוא בז"א¹⁵, שרובו חסדים¹⁶, ולכן המספר דשמות הוי' הוא ששים ריבוא, וכנגדם הוא המספר דששים רבוא נש"י. וזהו שבהתחלת ענין המנין כתיב וידבר הוי', לפי שחשבון בני הוא כנגד החשבון דשמות הוי' למעלה, וזהו"ע במספר שמות, היינו במספר שמות הוי' למעלה. ומה שאח"כ נתרבו ישראל יותר

(11) פיוט "וחיות" (ד"ה כף רגל) בקדושת
 כתר במוסף לר"ה (נוסח אשכנז). בחיי שם.
 (12) ראה יחזקאל א, כו.
 (13) ראה תו"א יתרו עא, א.
 (14) ראה שם סח, ג. ובכ"מ.
 (15) ראה שם מקץ מא, ג. מג, ג. בא ס,
 א. ובכ"מ.
 (16) שם וירא טו, ב. לקו"ת פ' ראה לא,
 א. שה"ש מז, ג. ובכ"מ.

(5) ראה איכ"ר פ"א, ב. פ"ב, ד.
 (6) ראה זהר ח"ב רנד, א. פרשתנו קיח, ב.
 וראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי לזהר
 פרשתנו שם (פה, א ואילך).
 (7) ב, ב ואילך.
 (8) ראה זה"ג קנד, א. קנה, א. הערת כ"ק
 אדמו"ר שליט"א בסה"מ הי"ש"ת ע' 40.
 (9) פרשתנו ב, ט. שם, טז.
 (10) ראה שמות רבה ספכ"ג. בחיי תרומה
 כה, י.

מששים רבוא, הענין בזה הוא, דהנה, המספר כמו שהוא בבי"ע הוא בשינוי מכמו שהוא באצילות, דכל מה שנמשך למטה יותר המספר הוא ביותר כידוע¹⁷, וכמו כן הוא גם בנש"י, שהמספר דששים רבוא הוא נשמות שרשים¹⁸, אבל כל שורש מתפרט לריבוי ניצוצות שהן נשמות פרטיות כו'. ולכן בהזמן דיצי"מ ומ"ת שהוא זמן כללי היו אז הנשמות כמו שהן בכללות, אבל בהזמנים שלאח"ז שהם זמנים פרטיים, ניתוספו ריבוי נשמות פרטיות שהם יותר מששים רבוא.

ג) אמנם עדיין צריך להבין מה שברך משה¹⁹ הוי' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים גו', שהרי אי אפשר לומר שהכוונה היא להוספה בהתפשטות הניצוצות בלבד, דמצד הפלאת הברכה מובן שההוספה היא לא רק בהפרטים, אלא גם בהשרשים, ובפרט שברכתו של הקב"ה היא באופן שתוספתו מרובה על העיקר²⁰, ומזה מוכרח שהתוספת היא גם בהשרשים. וצריך להבין איך שייך שיהי' תוספות בהשרשים, הרי לפי הנ"ל מספר הנשמות שרשים הוא בדיוק, שאפשר להיות ששים רבוא דוקא.

ויובן זה ע"פ מ"ש²¹ והי' מספר בני ישראל גו' אשר לא ימד ולא יספר, ומקשה בגמרא²² דברי שא נאמר והי' מספר, ואח"כ מסיים אשר לא ימד ולא יספר, ומתרץ בגמרא דבזמן שישראל עושין רצונו של מקום אזי לא ימד ולא יספר. וביאור הענין, דהנה, ענין הרצון למעלה (רצונו של מקום) הוא ספירת הכתר, דכתר הוא מקור על אצילות וכללות סדר ההשתלשלות שבא בסדר והדרגה ובהתחלקות, והיינו לפי שבחי' הכתר עצמו הוא גם בבחי' התחלקות קוין, וכמו להבדיל ברצון האדם למטה שיש בו התחלקות, שהרי יש רצון נוטה לחסד, נוטה לדין ונוטה לרחמים, והיינו שהרצון הוא מקור כל הכחות פנימיים ויש בו ההתחלקות דכחות, וכמו"כ הוא גם למעלה בספירת הכתר שהוא מקור על ההשתלשלות, שיש בו המדידה דהשתלשלות, והיינו שכתר הוא מודד את כללות ההשתלשלות, שלכן נקרא משחתא²³ וגם נקרא בוצינא דקרדוניתא²³,

21) הושע ב, א.

22) יומא כב, ב.

23) ראה זהר ח"א טו, א, יח, ב. ח"ב מח,

ב. רלג, א (ובביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי לזהר שם (נו, ד)). תקני זהר ת"ה בתחילתו. ובכ"מ.

17) ראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי

חיי שרה קלא, ג ואילך. תו"ח שם קכו, ד. ועוד.

18) ראה גם תניא פל"ז (מח, סע"א).

19) דברים א, יא.

20) ב"ר פס"א, ד.

ומאחר שבכתר עצמו יש ענין המדידה, לכן כשבא בהשתלשלות נעשה ענין של מדידה בפועל, כמו באצילות שהוא במספר עשר ספירות, עשר ולא תשע ולא אחד עשר²⁴, וכמו שבא בבי"ע נעשית המדידה ביותר כנ"ל. ומצד זה נעשה גם החשבון ומספר דנש"י שהם במספר ששים רבוא דוקא. אמנם, כל זה הוא מצד חיצוניות הכתר שהוא בחי' קו המדה, משא"כ מצד פנימיות הכתר שהוא אין סוף. דהנה, הכתר הוא ממוצע בין המאציל לאצילות וכללות ההשתלשלות²⁵, ומאחר שהוא ממוצע הרי יש בו ב' מדרגות, חיצוניות הכתר שהוא קו המדה שמוודד ההשתלשלות, ופנימיות הכתר שהוא א"ס. וזהו מה שלפעמים הכתר נמנה במנין הספירות ולפעמים אין הכתר נמנה²⁶, שהחילוק הוא בין חיצוניות הכתר לפנימיות הכתר²⁷. ומצד פנימיות הכתר שהוא למעלה מקו המדה והוא א"ס, הנה גם כמו שנמשך משם בהשתלשלות ולמטה אין זה במדידה והגבלה, ועז"נ לא ימד ולא יספר. וזהו שאמרו רז"ל בזמן שישראל עושין רצונו של מקום אזי לא ימד ולא יספר, דרצונו של מקום הוא הרצון דתומ"צ, וההפרש בין הרצון דברה"ע להרצון דתומ"צ הוא, שהרצון דברה"ע הוא בהגבלה, כמאמר²⁸ שאמר לעולמו די, משא"כ הרצון דתומ"צ הוא בל"ג, דבתורה כתיב²⁹ ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים, וכמו"כ במצוות ובפרט במצות הצדקה שהיא כללות המצוות³⁰ כתיב³¹ רחבה מצותך מאד, ולכן מצד הרצון דתומ"צ (שזהו"ע עושין רצונו של מקום) שהוא בל"ג, אזי בני"ה הם בבחי' לא ימד ולא יספר.

ד) **והנה** ב' המשכות אלו (ההמשכה שמצד חיצוניות הכתר שהיא בהגבלה, וההמשכה שמצד פנימיות הכתר שהיא בל"ג) חלוקים הם זמ"ז, שההמשכה שבמדידה היא בתמידות, שאין שייך בזה גרעון, ומכ"ש שאין שייך בזה סילוק, משא"כ ההמשכה שבבחי' בל"ג שייך שיהי' גרעון וסילוק. ויובן זה ממה שאנו רואים באדם למטה, שישנם כחות שהם בהגבלה, וכמו כח ההילוך ברגלים, כח התנועה בידים, כח השמיעה באזנים וכח הראי' בעינים, דכחות אלו הם כחות חיצוניים, וכמו"כ גם הכחות הפנימיים, כמו השכל שבראש והמדות

27) ראה גם לקו"ת שלח מט, ג.

28) ראה חגיגה יב, א.

29) איוב יא, ט.

30) ראה תו"א מקץ לח, ג. מב, ג. ובכ"מ.

31) תהלים קיט, צו.

24) ספר יצירה פ"א מ"ד.

25) ראה עץ חיים שער מב (שער דרושי

אבי"ע) פ"א. ובכ"מ.

26) ראה שם שער כג (שער מוחין דצלם)

פ"ח.

שבלב, שכחות אלו הם בהגבלה, והם תמיד בשוה ובסדר והדרגה, שהרי גם מה שניתוסף עי"ז שימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה³², הרי זה בסדר והדרגה, כיון שההוספה היא לפי הזמן כו'. והיינו, שהמשכה זו שהיא בהגבלה, היא בתמידות, שאין שייך בה גרעון וסילוק. אך יש תוספת המשכת אור וגילוי בכל הכחות שבאה מצד פנימיות הנפש, וכמו בשעת השמחה שאז מתעורר איש החסד להיות בויתור גדול מאד שלא לפי ערך כלל, וגם איש כילי וקמצן מתנהג כמו איש החסד, וכמו"כ ניתוסף בשעת השמחה גם בכח השכל להשכיל בריבוי ובשכלים נעלים כו', הנה המשכת תוספת זו שאינה באה בסדר והדרגה היא מצד פנימיות הנפש, והמשכה זו היא רק בשעת השמחה ואח"כ חולפת ועוברת, והיינו שיש בה גרעון וסילוק. וכמו"כ יובן גם למעלה בהמשכות שבעולמות, שהמשכה שבסדר והדרגה, שזהו מ"ש³³ ששת ימים עשה הוי', שהוא ההמשכה דז"א, הנה המשכה זו היא בתמידות, אמנם ההמשכה דשבת ויו"ט, התענוג דשבת והשמחה דיו"ט (מועדים לשמחה) שהו"ע תוספות אור מבחי' או"א, הנה אף שהמשכה זו מאירה גם אח"כ, וכמו בשבת דמיני' מתברכין כולהו יומין³⁴, וכמו"כ במועדים לשמחה שמזה נמשך גם בזמן שבין רגל לרגל, וכמו שהשתחוואה בביהמ"ק ברגל פעלה גם על הזמן שלאח"ז עד הרגל הבא³⁵, מ"מ, יש בזה שינויים, דעיקר ההמשכה הוא רק בשבת ויו"ט, ואח"כ נמשך רק הארה מזה, ולפעמים לא נמשך אפילו הארה מזה. וכן הוא גם בענין ההמשכה בעולמות ע"י ספירת המלכות, שבספירת המלכות יש ב' אופנים, כמו שהיא בסוד שרש, וכמו שהיא בסוד תוספות³⁶. מלכות בסוד שרש הוא בירידתה לבי"ע, והוא לצורך עצם ההתהוות. אמנם המשכת והשפעת אלקות בעולמות הוא ע"י ספירת המל' כמו שהיא בסוד תוספות, היינו המשכת הט"ס דז"א במלכות, שזהו בעליית המלכות לז"א. וזהו"ע בנין המלכות בר"ה שעיקרו הוא לצורך השפעת אלקות בעולמות, כמ"ש³⁷ והופע בהדר גאון עוזך כו' וידע כל פעול כי אתה פעלתו כו', והוא ע"י המשכת הט"ס דז"א, שלכן בנין המלכות בר"ה הוא ע"י ט' תקיעות וט' ברכות. אך המשכה זו שבסוד תוספת אינה תמיד בשוה, ושייך בה גרעון וסילוק.

36) ראה עין חיים שער מיעוט הירח פ"ב. לקו"ת צו יא, ב. ביאורי הזהר בלק — לאדמו"ר האמצעי ק, ג ואילך. ולאדמו"ר הצ"צ ח"א ע' תצו ואילך. ע' תקב ואילך. תפילת העמידה דר"ה.

32) לשון הכתוב — איוב לב, ז.
33) יתרו כ, יא. ועוד.
34) זח"ב סג, ב. פח, א.
35) ראה לקו"ת ברכה צח, ב.

אלא שענין זה הוא למעליותא, והיינו, דכיון שהמשכה זו היא מפנימיות הכתר שהוא בלי גבול, ונמשך עד למטה מטה, הרי שייך שיהי' בה אחיזה לחיצונים ח"ו, ולכן הסילוק הוא למעליותא שלא יהי' בזה אחיזה כו', והיינו שמצד העדר העבודה נעשה גרעון בהמשכה, וכאשר שייך שיהי' אחיזה לחיצונים אזי מסתלקת ההמשכה לגמרי.

(ה) **וביאור** הענין בעבודת האדם, הנה כשם שצריכים להמשיך תוספת אור כדי להגבי' ולהעלות ספירת המלכות בירידתה לבי"ע (שאו היא בסוד שורש), כמו"כ הוא גם בעבודה, שצריכים להמשיך תוספת אור בהנשמה מצד כללות ירידתה בגוף ונה"ב, ובפרט מצד התגברות החומריות דנה"ב בלילה, דכמו שבעת השינה מתעלמים הכחות פנימיים ומה שנשאר בגילוי הוא רק הכחות חיצוניים בלבד, כמו כן הוא ברוחניות שמתעלמים הכחות דנה"א, ובקומו משינתו צריך לגלות ולהגביר הכחות דנה"א. וענין זה נעשה ע"י העבודה דמודה אני, ואח"כ עבודת התפלה עד שמגיע לשמו"ע. דהנה, התחלת עבודת התפלה היא בבחי' הודאה, ואח"כ היא העבודה דפסוד"ז שהו"ע התפעלות המדות, והיינו, שאין זה מדות שמצד השכל, כי אם התפעלות המדות מצד עצמם, דאף שההתפעלות היא מההתבוננות שמתבונן בפסוד"ז, מ"מ, כיון שההתבוננות שבפסוד"ז היא בענין בריאה יש מאין שאין הנבראים יכולים להשיג בהשגה ממש, א"כ, הרי התפעלות המדות אינה מצד השגה, אלא הו"ע המדות שמצד עצמם (ומה שצריך התבוננות הרי זה לפי שהתעוררות המדות היא ע"י השגה דוקא, אבל זהו רק מה שהשכל מעורר את המדות ואין זה מדות שמצד השכל). אמנם, תכלית ועיקר העבודה הו"ע ההשגה והתפעלות המדות שמצד השגה, ועבודה זו היא בברכות ק"ש וק"ש. אך מצד התגברות החומריות שבעת השינה, אי אפשר להגיע לזה מיד בהתחלת התפלה, אלא בתחילה צריך להיות החקיקה מבחוץ שבפסוד"ז³⁸, שבזה הוא מעורר ומגלה את המדות דנה"א, ועי"ז הוא מגיע לברכות ק"ש וק"ש, ועד שעולה באצילות, שזהו תכלית העילוי. וכל זה הוא סדר ההעלאה מלמטה למעלה, שע"ז אפשר להגיע רק במדריגה שהיא במדידה והגבלה, אמנם, ע"י המשכה מלמעלה למטה מגיעים למדריגה שלמעלה ממדידה והגבלה. והמשל לזה הוא מחפץ שצריך להגביהו, שאפשר להיות בשני אופנים, אופן א', שהתחתון יגבי' את החפץ, אלא שאז לא יוכל להגביהו כי אם עד היכן שידו מגעת. אך אופן הב' הוא,

(38) לקר"ת בחוקתי מזו, ד.

שהעליון כופף את קומתו ומגבי' את החפץ, שאז הוא מגביהו למקום שהוא (העליון) נמצא. וכמו"כ הוא גם בעבודה, דעבודת התפלה היא העלאה מלמטה למעלה, שעיי"ז אי אפשר להגיע אלא למדריגה שבמידה והגבלה. אבל ההמשכה מלמעלה למטה נותנת כח בעבודתו שאף שמצד עצמה היא בהגבלה, מ"מ, ע"י ההמשכה מלמעלה יוכל להגיע בעבודתו למדריגה שלמעלה מהגבלה. וזהו מ"ש שאו את ראש בני ישראל, דשאו הוא מלשון הגבהה, היינו הגבהה למעלה מהגבלה, דאף שמדובר בענין המנין שהוא במדידה, מ"מ, ההמשכה מלמעלה נותנת כח בהמנין שתכליתו יהי' באופן של בלי מספר, שזהו"ע לא ימד ולא יספר.

והנה ההמשכה מלמעלה נעשית על ידי אהרן שהוא שושבינא (ו) דמטרוניתא, כידוע שמשה ואהרן הם שושבינא דמלכא ושושבינא דמטרוניתא³⁹, ופירוש שושבינא דמטרוניתא אין זה שלוחי הכלה, כי אם שלוחי החתן להביא את הכלה, והו"ע המשכה מלמעלה שעיי"ז יוכל להיות ענין ההעלאה, שאו גו', למעלה מהגבלה. ולכן הוצרך להיות המנין (לא רק ע"י משה, אלא) גם ע"י אהרן, דבכדי שיהי' שאו גו', לפעול בהמנין שיהי' באופן אשר לא ימד ולא יספר, הרי זה דוקא ע"י אהרן, שושבינא דמטרוניתא, שזוהי עבודתו של אהרן, בהעלותך את הנרות⁴⁰. והענין בזה, דלכאורה, כיון שנר הוי' נשמת אדם⁴¹, ונר טבעו בעלי⁴², והיינו שהנשמה מצד עצמה היא בעלי, א"כ, מהו הצורך בעבודת אהרן להיות בהעלותך את הנרות. אך הענין הוא, דנר הוא אהבה, ובאהבה יש ב' מדריגות, אהבת עולם ואהבה רבה⁴³. אהבת עולם היא האהבה שמצד ההתבוננות בענין מה גדלו מעשיך⁴⁴ ומה רבו מעשיך⁴⁵, ונקראת אהבת עולם, להיות שבאה מעניני העולם וקשורה עמהם, ולכן אהבה זו היא בהגבלה. וגם כאשר האהבה היא מצד ההתבוננות שמתבונן בענין ברוך שם כבוד מלכותו, איך שכל ההתהוות היא משם והארה בלבד, ובמילא מתעורר ברצוא כו' (ער וויל אַרויסגיין פון דעם), הנה גם אהבה זו אינה אהבה רבה, כי אם אהבת עולם, דכיון שהתחלה היא בענין העולם, שמתבונן איך שהעולם הוא הארה, הרי זה

(42) ראה תניא פי"ט.

(43) ראה תניא פמ"ג. תו"א ויחי מזו, א.

(44) תהלים צב, ו.

(45) שם קד, כד.

(39) זהר ח"א רסו, ב. ח"ב מט, ב. ח"ג כ,

א (ברע"מ). נג, ב. ערה, ב (ברע"מ). תו"א

ר"פ תצוה (פא, א ואילך). הוספות קי, א.

(40) בהעלותך ח, ג.

(41) משלי כ, כז.

קשור בעניני עולם שהוא בהגבלה. ועוד אופן בזה, שהאהבה היא שיהי' השם בבחי' גילוי, שזוה"ע ואהבת⁴⁶, שיהי' שם שמים מתאהב על ידיך⁴⁷. וכל זה הו"ע אהבת עולם שהיא בהגבלה. אמנם אהבה רבה היא האהבה שלמעלה מהגבלה. וזהו"ע עבודת אהרן, בהעלותך את הנרות, כי, מה שהנשמה מצד עצמה טבעה בעלי', הרי עלי' זו היא רק במדידה, אך מה שאהרן שושבינא דמטרוניתא מעלה את הנרות, הוא, שפועל בהם אהבה רבה, והיינו, שמצד ההמשכה מלמעלה האהבה היא בלי גבול.

אמנם להיות שמדריגת אהרן היא באצילות, ונש"י הם בבי"ע, הנה בכדי שתהי' ההמשכה מאצילות לבי"ע הרי זה ע"י הנשיאים דוקא, שזהו מ"ש ואתכם יהיו איש איש למטה. והענין בזה, דהנה, מבואר בתו"א פ' ויחי⁴⁸ שהשבטים הם האורות דאצילות שירדו לבריאה כו', והיינו שגם בהיותם בבריאה הם במדריגתם כמו שהם באצילות. ולפי שמצד אחד הם בבריאה, וביחד עם זה, בהיותם בבריאה הם במדריגת האצילות, לכן הם המקשרים אצי' ובי"ע, שזהו מ"ש⁴⁹ ששם עלו שבטים שבטי י"ה עדות לישראל, דשבטי י"ה היינו שהם במדריגת האצילות, אך מ"מ להיותם בבריאה הם עדות לישראל. וזהו מ"ש ואתכם יהיו איש איש למטה, שאף שההמשכה היא ע"י אהרן שושבינא דמטרוניתא, מ"מ, בכדי שיהי' החיבור דמדריגה זו עם נש"י שהם בבי"ע, הרי זה נעשה ע"י הנשיאים דוקא, דכיון שמצד אחד הם בבריאה, וביחד עם זה, גם בהיותם בבריאה הרי הם טפלים ובטלים למשה ואהרן (שזהו מ"ש ואתכם יהיו), היינו שהם במדריגת האצילות, לכן דוקא ע"י ההעלאה שלהם (שענין המנין, שאו גו', נעשה גם על ידם) נעשית ההמשכה דבחי' אהרן בבנ"י כפי שהם בבי"ע.

אמנם גם זה אינו מספיק עדיין, והוצרך שכל זה יכתב בתורה ויקראוהו בתורה בכל שנה ושנה, והיינו, לפי שכל הנ"ל הי' בהדור דיוצאי מצרים מיד אחרי מ"ת, אבל בדורות הבאים הרי זה בהעלם, אך ע"י הקריאה בתורה בכל שנה ושנה מגלים זה מההעלם אל הגילוי. ויובן זה עפ"י מ"ש בספר יצירה⁵⁰ בענין ע"ס בלי מ"ה, אחת רוח אלקים חיים כו', שלש מים מרוח, ארבע אש ממים כו', והיינו, דאף שבד'

48) קג, סע"א ואילך.

49) תהלים קכב, ד.

50) פ"א מ"ט ואילך.

46) ואתחנן ו, ה.

47) יומא פו, א. וראה תו"א תולדות יז, ג.

תצוה פב, ב.

היסודות כמו שהם בגילוי לא נחשב יסוד הרוח ליסוד הראשון⁵¹, מ"מ, כמו שהוא בשרשו, הנה דוקא יסוד הרוח הוא יסוד הראשון שלמעלה מכולם. ולכן אנו רואים גם בהד' יסודות כמו שהם בגילוי, שקיום מציאות האש הוא ע"י הרוח דוקא שהוא האויר⁵², וכמו"כ במים, שבכדי שהמים יתנשאו למעלה יותר מכמו שהם מצד עצמם, הרי זה ע"י רוח המנפח בהם, וכמו שאנו רואים בגלי הים שהרוח המנפח בהם פועל בהם ההגבהה⁵³. וכשם שהוא בענין ההגדלה, כמו"כ הוא גם בהפיזור ופירוד, שפיזור ופירוד האש לחלקים וכן פיזור ופירוד המים, הוא ע"י הרוח דוקא, וטעם הדבר הוא לפי שבשרשם הרוח הוא יסוד הראשון. והדוגמא מזה למעלה, דאיתא בספר יצירה⁵⁴ עשר ספירות בלי מ"ה כשלהבת הקשורה בגחלת, וידוע דשלהבת שבתוך הגחלת זהו הע"ס הגנוזות שגנוזים ונעלמים באו"א"ס עצמות המאציל כו', והיציאה וההתגלות שלהם הוא ע"י הרוח, שעז"א אחת רוח אלקים חיים, להיות אור החסד בגילוי ובבחי' התחלקות כו'. וזהו שע"י הקריאה בתורה מגלים מהעלם לגילוי, דבתורה איתא⁵⁵ חיים הם למוצאייהם, למוצאייהם בפה, שהו"ע הרוח פה שבתורה, ולכן ע"י הקריאה בתורה בכל דור ודור ובכל שנה ושנה פועלים שכל ענין הנ"ל יומשך מההעלם אל הגילוי.

ח) ועפ"ז יובן גם הטעם שהוצרך להיות גם המנין דכל שבט בפ"ע, ובכל שבט ושבט הוצרך הכתוב לומר את כל פרטי הענינים דבמספר שמות גו' מבין עשרים שנה ומעלה כל יוצא צבא, דלכאורה הי' מספיק שיאמר כל הפרטים בשבט אחד בלבד, בשבט ראובן או בשבט שמעון, ולומר שכן הי' גם בשאר השבטים. ויובן ע"פ הנ"ל שהטעם שהמנין כתוב בתורה הוא כדי שע"י הקריאה בתורה יפעלו ההמשכה והגילוי, ולכן צריך לפעול זה בכל שבט ושבט בפ"ע. וכמו שהוא באדם למטה, שכל כח יש לו שרש מיוחד בנפש, ולכן לא ימנע האחד את שפע הכח האחר, שלכן גם כאשר עוצם עיניו ישמע באזניו, וכאשר יאטום אזניו יראה בעיניו, וכמו"כ צריך להיות תיקון כל כח בפני עצמו, והיינו, שלא מספיק המשכה כללית מהנפש כדי לתקן כחות פרטיים, אלא צ"ל המשכה פרטית דוקא לכל כח בפני עצמו, שהרי ע"י תיקון כח הראי' לא יתוקן חוש השמיעה, ועד"ז בשאר הכחות וחושים. וכמו"כ הוא גם בענין

53) ראה סידור (עם דא"ח) קלג, סע"ד.

54) שם מ"ז.

55) משלי ד, כב. עירובין נד, א.

51) ראה שמו"ר פכ"ג, יג. במדב"ר פי"ד,

יב. רמב"ם הלי' יסוה"ת פ"ג ה"י.

52) ראה תו"א מקץ מב, ג.

הכתיבה והקריאה בתורה כדי לפעול את ההמשכה שע"י הנשיאים, שצריך להיות קריאה והמשכה לכל שבט בפרט, והיינו, שההמשכה לראובן שהו"ע הראי"ע⁵⁶ (ראו בן) או לשמעון שהו"ע השמיעה⁵⁶, לא תועיל לשאר השבטים, ולכן הוצרך למנות כל שבט בפ"ע, ולהזכיר בתורה את כל פרטי עניני המנין בכל שבט ושבט. וכשם שהוא בענין הרוח שהוא באופן של המשכה מלמעלה למטה, כן הוא גם בענין הרוח שהוא באופן של העלאה מלמטה למעלה, שצריכים להיות כל הפרטים בכל שבט ושבט בפ"ע, כפי שמצינו בענין קרבנות הנשיאים שנפרטו בכל נשיא בפ"ע. והענין בזה, דקרבנות הו"ע העלאה, כידוע⁵⁷ שרזא דקורבנא עולה עד א"ס. ויש בהם ענין הרוח, כמ"ש⁵⁸ ריח ניחות, ואמרו רז"ל⁵⁹ נחת רוח לפני כו', דריח ורוח הו"ע אחד⁶⁰, אלא שמצד המשפיע מלמעלה למטה, הוא רוח, ומצד המקבל מלמטה למעלה, הוא ריח. וקרבנות הנשיאים הקריב כל נשיא עבור שבטו, היינו שההקרבה דכל ישראל הי' ע"י הנשיאים דוקא. והנה, אף שקרבנם של כל הנשיאים הי' שוה, מ"מ, בכל נשיא נאמרו בתורה כל פרטי הקרבנות, ולכאורה הי' מספיק לכתוב את כל פרטי הקרבנות בנשיא שבט יהודה, ולומר שכך הקריבו כל שאר נשיאי השבטים⁶¹. אך הענין הוא, דכיון שהכתיבה והקריאה בתורה היא כדי לפעול ענין הגילוי, לכן צריכה להיות פעולה זו בכל שבט ושבט בפרט, דלכל שבט יש אופן עבודה שהוא בשינוי מעבודת שבט זולתו⁶², שזהו שמצינו במדרש⁶³ דרשות מיוחדות על הקרבנות של כל נשיא ונשיא, לפי שבכל נשיא הי' עבודה מיוחדת לפי מדריגתו, וצריך לפעול פעולת הגילוי שע"י התורה בכל פרט ופרט.

(ט) **וזהו** שאו את ראש כל עדת בני ישראל גו' לגולגלותם, שאו הוא מלשון הגבהה למעלה ממדידה, שזהו מ"ש לגולגלותם, כמבואר בלקו"ת⁶⁴ דקאי על הכתר, וכפי המבואר כאן הכוונה היא על פנימיות הכתר, שע"ז נעשה שאו גו' למעלה מענין המספר, בבחי' אשר לא ימד ולא יספר. והמשכה זו נעשית ע"י משה ואהרן וכן ע"י הנשיאים

(56) ראה תו"א ר"פ ויחי.
 (57) ראה זהר ח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.
 (58) ויקרא א, ט. פינחס כח, ח.
 (59) תו"כ ופרש"י ויקרא שם. ספרי ופרש"י פינחס שם.
 (60) ראה גם אוה"ת תולדות קמט, סע"א.
 (61) ראה גם תו"א בראשית ח, ב. אוה"ת נשא ס"ע רנד. פינחס ס"ע א'קטז ואילך.
 (62) לקו"ש ח"ח ע' 14 ואילך.
 (63) ראה גם לקו"ש חל"ב ע' 21.
 (64) ראה במדבר"ר פי"ג, יד ואילך.
 ראה לקו"ת במדבר א, רע"א. ד, ד ואילך.

(ואתכם יהיו איש איש למטה), שזהו מ"ש שאו את ראש, דראש קאי על הנשיאים, שהם בחי' ראש נקודת היהדות שבכל אחד מישראל, ועי"ז מגיעים למעלה ממדידה, כפי שיתגלה בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, שאז יהי' מספר בני' באופן אשר לא ימד ולא יספר מרוב.

